

Johann Ernst Schaper

Johannes Ernestus Schaper ... Hodie Academiae Rostochiensis Rector Funus perquam acerbum ... Puelli Joh. Christiani, Viri Maxime Reverendi ... Dn. Hermanni Christophori Engelckenii ... invitat : [P. P. Sub Sigillo Rectoratus d. XVI. Aug. A. MDCCXVII.]

Rostochii: Wepplingius, [1717]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn749385804>

Druck Freier Zugang

Schaper, J. E.,

in

Johann

H. Chr. Engelken.

Rost. 1717.

37

3

25
**JOHANNES ERNESTUS
SCHAPER,**

SERENISSIMI DUCIS MECKLENBURGENSIUM RE-
GENTIS CONSILIARIUS REGIMINIS ET ARCHIATER, MED. DOCT.
EJUSQUE PROF. DUC. PUBL. PRIMAR. ET ORD. TOTIUS UNI-
VERSITATIS, COLLEGII DUCALIS ET FACULT. SUÆ SENIOR,

HODIE

ACADEMIÆ ROSTOCHIENSIS RECTOR

*Funus perquam acerbum & maturum
Mellissimæ aque ac eximiâ indole & excellenti spe Præstantissimi*

PUELLI

JOH. CHRISTIANI

VIRI Maxime Reverendi, Excellentissimi, Amplissimi, Præclarissimi,

**DN. HERMANNI CHRIS-
TOPHORI ENGELCKENII,**

Philos. & S. S. Theol. Doct. hujusque Prof. Publ. Ord. Cele-
berrimi, & Sacram. D. Johannis Pastoris Meritissimi,

Filioli, dum viveret dilectissimi, nunc eheu! desideratissimi
Qvod

PARENS hic Meritissimus una cum MATRE Luctuosissima

*D. XXI. Aug. obiit cum ritibus, statog. hoc in loco tempore,
cupit paratum,*

Omnibus Omnium Ordinum Civibus Academicis,
lisque longe Estimatissimis,

Pro ea, quæ ipsi incumbit, officii ratione, solemniter Indicit,
Eosdemque ad cohonestandum illud ipsum frequentissima sua præsentia, ea,
qua fas est, humanitate officiositateque. publico hoc scriptiois
genere, diligenter invitat.

Rostochii, Typis Joh. WEPPLINGI, SERENISS. PRINC. & ACAD. Typogr.

Mnipotens rerum Ar-

tifex & Conditor, DEUS, divina sua providentia, ac imperscrutabili iustoque suo Iudicio, post introductum per lapsum primorum nostrorum Parentum culpæ & pœnæ reatum, sic disponit ac temperat res creatas, ut perdocte etiam

notat & observat GREGORIUS NYSSENUS *Lib. de opif. Hom.* ut quo nobiliores formosioresque sunt, eo pluribus etiam subiaceant defectibus; terra, quæ viridantibus cooperitur herbis, pulcherrimisque intexitur & adornatur floribus, tanquam pretiosis Margaritis, deficiente pluvia arefcat & elangvescat, mare, quod tam spatiosum & amplum, repletum sit falsedine & quocunque agitetur & commoveatur vento, aër pellucidus & serenus opaca obtenebretur caligine & nebulis, ignis in altissimo residens loco & satis potens, paucilla extinguatur aqua, Luna argenteo resplendens colore, obfusctetur exhalationibus & vaporibus, stellæ, tametsi radiantissimæ & fixæ obnubilentur & effundantur, Sol, qui Luminis cœlestis fons & origo, pallefcat & patiatur Ecclipsin. Quinimò per & propter eundem illum introductum culpæ & pœnæ reatum multifarius cernitur defectus in tam nobili Creatura, Homine, qui totius Universi Monarcha, horizon æternitatis & temporis, Dux omnium Creaturarum, ipsiusmet Macrocosmi Microcosmus, in lumine tam perfecto ecclipsis, in tam perpolito vultu macula, in tam vasto pelago siccitas, in auro tam puro rubigo, in panno tam subtili & pretioso tineæ, in flore tam specioso, spina, in fru-

Et tu tam rubicundo & elegante vermis, in tam consonante & harmonico organo dissonantia, in tam excellenti specie Monstrum, in creatura denique tam perfecta, conspicitur mortalitas, corruptio, pulvis & cinis, juxta prudens illud & sapiens documentum, pium & salutiferum monitum, humileque epitaphium, quod Sacraeque ac Ecclesiastica Scriptura ponderosissimis inter alia verbis nobis omnibus & singulis commendat: *Memento Homo, quia pulvis es, & in pulverem revertaris. In omnibus operibus Tuis recordare novissimorum Tuorum & in perpetuum non peccabis. Nihil sic hominem re- vocat à peccato quemadmodum mortis Meditatio.* Verum quidem est, plurimos modos Divinum possidere thesaurum, quibus averſi à Deo peccatores reducuntur, sed mortis hominisque miseriarum memoriam, omnium nobilissimum esse & efficacissimum, affirmare non dubitamus cum Sancto illo JOBO, qui de perversissimo quodam disserens peccatore, ejusque perditionem tacito ruminans corde interrogat: *Quis arguet coram eo viam ejus, seu, ut Pagninus vertit, Quis annuntiabit coram eo viam ejus malam?* ac si dicere velit: *cujus hominis eloquentia tantæ virtutis erit atque efficaciam, ut perditio peccatori conversionem ad Deum pervadeat?* eritne sub sole reperibile quid, quod obstinatum peccatorem, immersum immunditiis, extrahere & Deo suo conversum repræsentare queat? Eruntne forsitan divinæ illæ compunctiones, quæ ut acutissimæ spinæ de hora in horam, de momento in momentum acriter peccatoris animum commoventes ad pœnitentiam eum exstimulare consueverunt? non erunt, quia compertum proh dolor! habemus, eas licet frequentissimas & absque intervallo ad peccatoris januam cordis

pulsantes ; aut non exaudiri quamplurimum aut non
admitti, aut etiam exauditas & admissas repudiari : effi-
cientne hoc adversitates & tribulationes , quibus Deus
aversorum peccatorum corda quasi chamo & fræno , ut
David ait, constringit & sibi approximare facit ; non
efficient , quia neque his inest vera salus , dummodo
plurimos his, ut validis & impetuosis Oceani undis obru-
tos videmus , & tamen ut firmissimum saxum suis infi-
stere fixos vitiis & sceleribus : valebitne hoc infirmitas
aliqua gravis si peccatorem prosterнат & ad portas
mortis propemodum adducat juxta illud Psalmistæ :
Multiplicata sunt infirmitates eorum postea acceleraverunt ?
non valebit , quia chamo licet & fræno illi domitori
obsequantur , amoto tamen illo, & sanitate recuperata,
ut indomitus eqvus durius quam ante recalcitrando
retrocedunt. Nihil ergo tanti erit roboris , ut perdi-
tum reducere valeat peccatorem , nihil quod annunciet
coram eo viam ejus malam , judice Viro Sanctissimo
& Doctore patientissimo , quam ut *ad sepulchra ducatur*
& in congerie mortuorum vigilet , hoc est, ut OLYMPIO-
DORUS explicat, sepulturæ accessione & firmo atque
fixo pede fœtidæ illius putridorum Cadaverum massæ
continuata consideratione talem efficaciam atque virtu-
tem persentiscat , ut perlustret horridam illam confu-
sionem & perpendat, num divitem à paupere , plebejum
à nobili , ignorantem à sapiente , debilem à robusto,
pulchrum à turpi , virtuosum à vitioso , honestum ab
inhonesto , sanctum à peccatore , cœlos inhabitantem
ab inferni tenebris jam sepulto discernere valeat , atque
sic hac confusione, hoc horrore atque fœtore, hac nausea
& putredine, hac letifera corruptione, ad veram pœni-
tentiam promoveatur , harum fixa & attenta confi-
deratione

deratione velum cœcitat̄is oculis suis detrahatur, lumine propriæ vilitatis atqve turpitudinis illustretur, tandemque ad Deum, Salvatorem suum, celerrimis passibus deducatur. En singularem illam dignitatem, utilitatem & efficaciam, quam secum fert & circumfert, frequentissima illa Mortis, nobis omnibus & singulis incumbentis, meditatio, quam neque ex aliis Scripturæ Sacræ & sanæ Philosophiæ fundamentis repetere hac vice licet, neque aliis utriusque firmamenti consolidare, neque aliis amplificationibus ulterius extendere, sed circa quam egregium tantum hoc in loco producere licet exemplum, ex quo luculenter constet, necessariam eandem esse quam maxime, Hominibus non solum veneranda senectute graviter conspicuis, & per ordinarium vitæ cursum morti quoque, ejusq; meditationi pressiori, quam proximis, sed & virili hujus vitæ spatio ejusque consistentia gaudentibus, secundum exerentem sese ordinariæ naturæ virtutem à morte ejusque pressiori meditatione paulo remotis, sed & juvenibus, optimo, pueris & infantibus, primo in ætatis humanæ eoque tenero flore vigescentibus, adeoque vulgare juxta naturæ in naturalibus operantis æstimum à morte ejusque pressiori meditatione adhuc remotioribus, imo remotissimis; exemplum, inquam, Nobilissimi illius Puelli, indoleque optima & spe maxima ornatissimi, JOHANNIS CHRISTIANI ENGELCKENII, qui mature quidem admodum, nuper, pie tamen, in Domino defunctus, & dum viveret, pro infantili suo modulo memoriam mortalitatis subinde comprobavit, cujusque proinde brevissimum quidem, laude tamen dignum, vitæ curriculum, summatim nunc iis, quibus à Summè Rev. ejusdem Parente mihi communicatum est, verbis, magna ex parte

parte recensebo, recensendoque, ea, qua fas est, ratione,
 ad illam, quæ superfutura est, posteritatem transmittē-
 re conabor. Primam mortalitatis hujus lucem adspe-
 xit *Beatus noster Puellus A.* MDCCLXIV. die VIII Maji circa
 meridiem, & Patrem nactus est, Virum Maxime Rever.
 Excellentissimum, Amplissimum atque Præclarissimum
 DN. HERMANNUM CHRISTOPHORUM EN-
 GELCKENIUM, Philof. & S.S. Theol. Doctorem, hu-
 jusqve Professore Publ. Ordin. Celeberrimum, nec non
 ad ædem Sacram D. Johannis Pastorem Vigilantissimum,
 Meritissimum, valde subitaneum ejus, tanquam Filioli sui
 Mellitissimi, ad Cœlites abitum, acerbissime lugentem:
 Matrem verò Fœminam, omnibus omnino virtutum
 Muliebrium laudibus & fulgoribus condecoratissimam,
 AGNETAM CATHARINAM BESELINIAM, pa-
 riter, admodum festinum ejus, tanquam Filioli sui Sva-
 vissimi, è Maternis amplexibus discessum, intensissime
 dolentem: Avum in linea Paterna, Virum Nobilissi-
 mum atqve Amplissimum, DN. CHRISTIANUM PE-
 TRUM ENGELCKEN, Hypothecariū in Schwastorf
 Spectatissimum, qui per Summi Numinis gratiam adhuc
 in vivis est atqve præmaturam Nepotis mortem ma-
 gnopere luget: Aviam eadem in linea, Genero-
 sam Dominam, ELISABETHAM von der HARD-
 TEN, Filiam Generosi DN. ASCANII de HARD-
 TEN, Hæreditarii in Deters & Hannshagen / quæ
 postquam primitias bonæ indolis in tenerrimo Infante
 lustravit, eumqve alterius instar Naëmi quam seipissi-
 me in sinum reposuit, haud multo post mundo valedi-
 cens Cœlitum triumphantium choro adscripta est. A-
 yum in linea materna potitus est Virum Prænobilissi-
 mum, Consultissimum ac Prudentissimum, DN. JO-
 HAN.

HANNEM JOACHIMUM BESELINIUM, Jctum
Celeberrimum, Civitatis hujus Rostochiensis Con-
sulem dexterrimum, hodie adhuc sospitante Deo, felici-
ter superstitem: Aviam hujus lineæ, Prænobi-
lissimam atque omnibus sexus sui virtutibus coruscantem,
DN. WENDULAM KLEINSCHMIDTEN, quæ lu-
ctuosum furculi tenerrimi casum acerbis deflet lacry-
mis: Proavum Paternum, Virum Nobilissimum atque
Amplissimum, DN. HENRICUM ENGELCKEN,
prædii Jennevitzenfis Pensionarium Ducalem, eumque
Integerrimum: Proaviam Paternam, Præstantissimam
Fœminam, ELISABETHAM REPPENHAGENS,
progeneratam à Viro Prudentissimo atque Spectatissi-
mo, DN. JOACHIMO REPPENHAGEN, Senato-
re Wisuariensium fulgidissimo. Proavum Maternum
indeptus est, Nobilissimum atque Prudentissimum DN.
VALENTINUM BESELIN, Roseti nostri Senato-
rem Meritissimum: Proaviam Maternam, Laudatissi-
mam Fœminam, CATHARINAM WEDAUEM,
Civis atque Mercatoris Rostochiensium primarii Fi-
liam: Abavum lineæ Paternæ, Virum Plurimum Re-
verendum atque Doctissimum, DN. CHRISTIANUM
ENGELCKENIUM, Philosophiæ Doctorem præcla-
rissimum, Præpositum Dobberanensem, & Serenissimi
quondam Mecklenburgensium Ducis ADOLPHI FRI-
DERICI, Confessionarium Religiosissimum, meritis in
Ecclesiam, elegantissimoque scripto, *Meditationis Eucha-
ristica* nomine insignito, maxime conspicuum: Abavum
vero lineæ Maternæ, Prænobilissimum atque Pru-
dentissimum DN. JOACHIMUM KLEINSCHMIDT,
Consulem olim Civitatis hujus Rostochiensis famigera-
tissimum, gratæ posteritatis laudibus adhuc commen-
datissi-

datissimum. Verum enimverò cum ex enumeratis ita
his hætenus satis superq; eluceat, *Beatum nostrum Infantem*,
tem, honestissimis æque ac splendidissimis Majoribus
prognatum esse atqve profatum, enumerandorum ulte-
rius horum labore ultro supersedeo citroque, (Quis
enim nescit, temper inde à tempore Reformationis salu-
taris BESELINIOS ad Civitatis Rostochiensis clavum
sedisse, Senatorioque jubare effulxisse, § Vid. B. D.
GRAPPII nostri Rostoch. Evangel. pag 93. (q.) & Hono-
ratissimis ejusdem Parentibus, potius, ut & Veneran-
dis, qui adhuc hodie supersunt, Progenitoribus, ma-
tutum nimis ejus, tanquam Dulcissimi solaminis, obi-
tum, impensissime lugentibus, ex animo precor, ut Deus
T. O. M. Clementissimo ipsis adeste velit suo subsidio, ad
superandum sancte & debite gravissimum hunc luctum,
agnoscendamque submisit Gratiam suam omnia etiam
in tristissimis casibus beneficientem, virtutem suam
potentissimam iisdem suppeditare, omnesque illos &
singulos omnibus animi ac corporis donis ac bonis lo-
cupletatos quam diutissime conservare, & luctuosissima
quævis infortuniorum genera gratiosissimum in mo-
dum ab iisdem avertere ac propulsare. Quemadmo-
dum verò Pii quivis ex genuinis Christianis Parentes
nihil habent prius, nihil antiquius, quam ut sollicite cu-
rent, quò infantes tenerrimi, à ponderosissimo illo re-
atu peccatorum, in quibus nascuntur, quæque eosdem
in hac mortalitate circumstant, per sanctissimum Ba-
ptismi lavacrum sanguine Jesu Christi salutarem in mo-
dum abluantur ac purificentur, veræ in his terris Ec-
clesiæ gremio inserantur, & hæredes evadant vitæ hujus
gratiæ pariter ac illius gloriæ, ita & Honoratissimi *Be-
ati nostri Infantis* Parentes nihil quicquam hoc in capite
omi.

omiserunt, quod officii illorum ratio ullo modo ab iis
requirere potuit, sed simulac lucis usura frui eidem
contigit, statim toti in eo fuerunt, ut postero die Sacra
ablutus aqua, Deo per infusionem in veram Ecclesiam
commendatus & conjunctus, hæreditati gratiosæ æque
ac gloriosæ adscriptus, hujusque testandi gratia, nomen
eidem imposuimus sit JOHANNIS CHRISTIANI. Ex
eo tempore varia quidem divinæ benedictionis docu-
menta sensit, *Beatus noster Puerulus*, dum variis subinde
morborum generibus divexatus feliciter ex iisdem emer-
sit, exoptatæque sanitati restitutus, haud contemnenda
edidit optimi ingenii, optimæque probitatis præludia
pariter ac specimina, nec non variegata, pro Infantum
more & genio Parentibus æstimatissimis excitavit ac
præbuit oblectamenta: varia tamen & simul sensit pro-
bitatis ingenitæ virtutisq; experimenta, multas scil. diffi-
cultates, multas ærumnas, multas infirmitates, quæ Summe
Rev. ipsius moverunt Parentem, ut honesto usus joco,
titulum eidem solitus sit attribuere *Candidati Coeli*; qui
titulus adeò quadravit egregie in JOHANNEM nostrum
CHRISTIANUM, ut is jubente ita omnium rerum Ar-
bitro, mox in cœlestem translatus Academiam, imper-
fectionem, molestias, calamitatesque hujus mundi, cum
perfectiōe, felicitate, & libertate cœlesti, suaviter ad-
modum commutarit, & qui hic cœli tantum egerat
Candidatum, anno ætatis suæ tertio, mensæque ejus
tertio, cœli factus sit Civis in æternum beatus & jugi-
ter tranquillus. Quomodo autem comparata fuerit in-
comparabilis hæc Cœlestium cum terrenis permutatio &
transpositio ex Academia ac Civitate transeunte in Acade-
miam & Civitatem permanentem quoad ultima illa, quæ
B
acciderunt

acciderunt *Beati nostri Infantis* Corpusculo satis morbidò
Symptomata, ingenuis & amicis Lectoribus insinuatum
dabit more consveto, Vir Prænobilissimus, Excellen-
tissimus, Amplissimus & Experientissimus, GEORGIUS
DETHARDINGIUS, Medicinæ Doct. ejusque Prof.
Publ. Duc. Ord. Celebratissimus, Meritissimus, Fautor
noster Collega & Amicus Honoratissimus, & quidem
verbis strictissimis, nervosa tamen ac sufficienti ra-
tione compositis, ad inferendum publico huic scripti-
onis generi benevole ad me transmissis, & sequenti
cum tenore in subsequētib; linearum circumductio-
nibus instructis. *FEBRIS SCARLATINA* fuit, qua *Filium*
hunc optimæ indolis corripuit; ast *infida metastasis, ANGINA,*
spiritui remeanti vias præcludendo vitæ finem imposuit, fru-
straneis nisibus, BLENNÆ PER NARES & MUCO PER AURES
defluentibus. Magna quidem imò perpetua ferè à primis incuna-
bulis illi fuerunt cum adversa valetudine lites, cum ASTH-
MATE, cum CATARRHO SUFFOCATIVO, cum CONVULSIO-
NIBUS, aliisque, sed componere has semper licuit, ut Superior
extiterit. SIT MEMORIA EJUS IN BENEDICTIO-
NE! Hac ratione igitur absolvit mortalitatem suam
ejusque infantilem memoriam, *Beatus noster Puerulus &*
quoad animam accessit ad immortalitatem vitæ glo-
riose nunquam interrumpendam ejusdemque me-
moriæ inexhaustam, profunditatis scil. immen-
sæ circa *opulentiam divinam*, in essentiæ unitate, Per-
sonarum Trinitate, voluntatis sanctitate, attribu-
torum & operum absoluta perfectione, per omnem
omnino æternitatem admirandam: circa *consilium & ju-*
dicium divinum, in Creatione Hominum, Provisione,
Directione, Electione, Redemptione, Vocatione & re-
vocatione

vocatione, Justificatione, Sanctificatione, Inhabitatione, Exornatione, Obsignatione, Salvatione, gratiosa mysteriisque & vestigiis imperviis undiquaque referata ratione occupatum: circa *gloriam divinam*, in cœlo, solo, & salo, illustrissima coruscatione conspicuam, à Sanctis Angelis in Ecclesia triumphante & à Piis Homnibus in Ecclesia militante, quovis tempore, separatim quamvis, devote tamen, decantatam, ab utrisque conjunctim Bono cum DEO in æternum decantandam in Cœlestis Patriæ consociata possessione nunquam terminanda; unde, sicut & ex cæteris adductis fundamentis, solatia promanant in omni tristitiæ genere efficacissima, quæ Supremus vitæ & mortis Dominus in animis beate defunctum graviter lugentium, juxta votum supra datum, Clementissimum in modum obfirmabit. Restat nunc solummodo *Beati nostri Infantis* corpusculum exanime, quod à primo statim, quo vitam hausit, temporis spatio, mortalitati semper fuit obnoxium, nuper autem demum divino ex beneplacito ipsimet mortî, infantilibus, iisque primis in annis, succubuit, & quidem ita restat, ut recepta apud Nos veræque pietatis Cultoribus digna consuetudine, ad locum deportandum sit sepulchralem, in quo placide usque ad illud tempus quiescat, quo cum anima feliciter conjunctum immortalitate, simul cum eadem fruatur ejusque meditatione æterna, inter deportandum autem debito ex amore concomitandum sit, idque cæteros inter etiam à Vobis, CIVES ACADEMICI OMNIUM ORDINUM HONORATISSIMI, qui propterea, ea, qua par est, diligentia & officiositate rogamini, ut splendido vestro & frequenti

quenti comitatu funebres corpusculi hujus exuvias
condecorare haud dubitatis, & vel hoc ipso Mæstiffi-
morum Parentum, Progenitorum & Propinqvorum,
acerbam omninò tristitiam exoptata ratione mitigetis;
& mutua quævis ab iisdem officia, eaque addictiffi-
ma, DEO volente, lætiori in studiorum genere, cer-
tiffime Vobis promittatis; in laudabili hoc Christianæ
caritatis exercitio salutiferum mortalitatis recolentes
memoriam, hincqve Davidicum illud seria cum devo-
tione ingeminantes suspirium: *Ad numeran-
dum dies nostros, rectum notifica no-
bis, Domine, ut adducamus cor ad sa-
pientiam: Notos fac nobis, Jehovah,
fines nostros, notam mensuram dierum
nostrorum, quænam illa, ut agnosca-
mus, QVAM BREVI SIMUS
CESSANTES.*

P. P. Sub Sigillo RECTORATUS
d. XVI. Aug. A. MDCCXVII.

*Conventus fiet in Templo D. Mariæ Sacro
Hora prima, eaqve Pomeridiana.*

101(0)10

vocatione, Justificatione, Sancti-
 ne, Exornatione, Obsequatione
 mysteriisque & vestigiis impo-
 sita ratione occupatum: circa
 solo, & salo, illustrissima cor-
 poratione Sanctis Angelis in Ecclesia tri-
 umphantibus in Ecclesia militante,
 rationem quamvis, devote tamen
 quæque conjunctim Bono cum DE-
 o in Cœlestis Patriæ consoci-
 terminanda; unde, sicut & ex-
 mentis, solatia promanant in-
 efficacissima, quæ Supremus
 nus in animis beate defunctu-
 juxta votum supra datum,
 dum obfirmabit. Restat nu-
 stri Infantis corpusculum exan-
 tim, quo vitam hausit, temp-
 ti semper fuit obnoxium, nu-
 vino ex beneplacito ipsimet mo-
 primis in annis, succubuit, &
 recepta apud Nos veræque pi-
 consuetudine, ad locum depo-
 lem, in quo placide usque ad
 quo cum anima feliciter conj-
 simul cum eadem fruatur ejusq-
 inter deportandum autem debi-
 tandum sit, idque cæteros inter
 ACADEMICI OMNIUM OR-
 TISSIMI, qui propterea, ea,
 & officiositate rogamini, ut

, Inhabitatione,
 one, gratiosa
 quaque refer-
 am, in cœlo,
 conspicuam, à
 & à Piis Ho-
 nore, sepa-
 am, ab utris-
 um decantan-
 one nunquam
 ductis funda-
 stitiæ genere
 ortis Domi-
 r lugentium,
 nam in mo-
 do Beati no-
 à primo sta-
 , mortalita-
 demum di-
 libus, iisque
 a restat, ut
 oribus digna
 it sepulchra-
 us quiescat,
 mortalitate
 one æterna,
 re concomi-
 obis, CIVES
 HONORA.
 , diligentia
 estro & fre-
 quenti

